

Միավորված Ազգեր

A/RES/68/261

Գլխավոր Վեհաժողով

Distr.: General
2014 թ. մարտի 3-ին

Վաթսուևութերորդ նստաշրջան
Օրակարգի 9-րդ հարց

Բանաձև ընդունված Գլխավոր Վեհաժողովի կողմից 2014 թ. հունվարի 29-ին

[առանց հղումի Հիմնական Կոմիտեին (A/68/L.36 և Add.1)]

68/261. Պաշտոնական Վիճակագրության Հիմնարար Սկզբունքները

Գլխավոր Վեհաժողովը

Վկայակոչելով Գլխավոր Վեհաժողովի ու Տնտեսական և Սոցիալական Խորհրդի վերջին բանաձևերը¹, կարևորելով պաշտոնական վիճակագրության հիմնարար նշանակությունն ազգային և գլոբալ զարգացման օրակարգի համար,

Հաշվի առնելով բարձր որակի պաշտոնական վիճակագրական տեղեկատվության կարևոր դերը վերլուծության և տեղեկացված քաղաքական որոշումների կայացման համար՝ ի նպաստ կայուն զարգացման, խաղաղության և անվտանգության, ինչպես նաև ավելի սերտացված աշխարհում փոխադարձ գիտելիքների և պետությունների ու ժողովուրդների միջև առևտրի համար, ինչը պահանջում է հրապարակայնություն և թափանցիկություն,

Հաշվի առնելով նաև այն, որ հանրության էական վստահությունը պաշտոնական վիճակագրական համակարգերի ամբողջականության և վստահությունը վիճակագրության

¹ Դրանք ներառում են Գլխավոր Վեհաժողովի 64/267 բանաձևը «Համաշխարհային վիճակագրության օրվա» վերաբերյալ և Տնտեսական և Սոցիալական Խորհրդի բանաձևերը՝ 2005/13 բանաձև 2010 թ. մարդահամարի և կացարանների հաշվառման համաշխարհային ծրագրի վերաբերյալ, 2006/6 բանաձև վիճակագրական կարողությունների ամրապնդման վերաբերյալ և 2013/21 բանաձև Պաշտոնական Վիճակագրության Հիմնարար Սկզբունքների վերաբերյալ:

հանդեպ մեծապես կախված է հիմնարար արժեքների և սկզբունքների հանդեպ ունեցած հարգանքից, որոնք հանդիսանում են ցանկացած հասարակության հիմք, որը ձգտում է ճանաչել ինքն իրեն և հարգել իր անդամների իրավունքները, և այս համատեքստում, վիճակագրական գործակալությունների պրոֆեսիոնալ անկախությունը և հաշվետվողականությունը շատ կարևոր են,

Ընդգծելով, որ արդյունավետ լինելու համար հիմնարար արժեքները և սկզբունքները, որոնք կառավարում են վիճակագրական աշխատանքը, պետք է երաշխավորվեն իրավական և ինստիտուցիոնալ շրջանակներով և լինեն հարգված բոլոր քաղաքական մակարդակներում և բոլոր շահառուների կողմից ազգային վիճակագրական համակարգերում,

Հաստատում է ստորև բերված Պաշտոնական Վիճակագրության Հիմնարար Սկզբունքները՝ ընդունված 1994թ.² և վերահաստատված 2013թ. Վիճակագրական Հանձնաժողովի կողմից և հաստատված Տնտեսական և Սոցիալական Խորհրդի կողմից՝ 2013 թ. հուլիսի 24-ի 2013/21 բանաձևով:

Պաշտոնական Վիճակագրության Հիմնարար Սկզբունքները

Սկզբունք 1. Պաշտոնական վիճակագրությունը հանդիսանում է անփոխարինելի տարր ժողովրդավարական հասարակության տեղեկատվական համակարգում՝ տրամադրելով կառավարությանը, տնտեսությանը և հասարակությանը տվյալներ տնտեսական, ժողովրդագրական, սոցիալական և շրջակա միջավայրի իրավիճակի վերաբերյալ: Այդ նպատակով պաշտոնական վիճակագրությունը, որը բավարարում է գործնական օգտակարության չափանիշները, պետք է հավաքագրվի և հասանելի լինի անկողմնակալ սկզբունքով պաշտոնական վիճակագրական գործակալությունների կողմից՝ հարգելով քաղաքացիների իրավունքը հանրային տեղեկատվության հանդեպ:

Սկզբունք 2. Պաշտոնական վիճակագրության հանդեպ վստահության պահպանման համար վիճակագրական գործակալությունները, համաձայն խիստ պրոֆեսիոնալ նկատառումների, ներառյալ գիտական սկզբունքները և պրոֆեսիոնալ էթիկան, պետք է որոշեն վիճակագրական տվյալների հավաքագրման, մշակման, պահպանման և ներկայացման մեթոդները և ընթացակարգերը:

² Նախնական նախաբանի համար, որն օգտագործվել է Հիմնարար Սկզբունքների առաջին ընդունման համար 1994 թ., տե՛ս Վիճակագրական Հանձնաժողովի հատուկ նիստի վերաբերյալ գեկույցի գլուխ V-ը (*Տնտեսական և Սոցիալական Խորհրդի պաշտոնական արձանագրություններ, 1994 թ., հավելված 9 (E/1994/29)*): Հիմնարար Սկզբունքների և դրանց պատմության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը հասանելի է Վիճակագրության բաժնի կայքէջում:

Սկզբունք 3. Տվյալների ճիշտ մեկնաբանումը դյուրացնելու նպատակով, վիճակագրական գործակալությունները պետք է ներկայացնեն տեղեկատվություն համաձայն գիտական ստանդարտների՝ վիճակագրության աղբյուրների, մեթոդների և ընթացակարգերի վերաբերյալ:

Սկզբունք 4. Վիճակագրական գործակալություններն իրավունք ունեն լուսաբանելու վիճակագրության սխալ մեկնաբանումը և սխալ օգտագործումը:

Սկզբունք 5. Վիճակագրական նպատակների համար տվյալները կարող են կազմվել բոլոր տեսակի աղբյուրներից՝ լինեն դրանք վիճակագրական հետազոտություններ թե վարչական գրանցումներ: Վիճակագրական գործակալություններն ընտրում են աղբյուրը՝ կապված որակի, յուրաժամանակության, ծախսերի և ռեսպոնդենտների ծանրաբեռնվածության հետ:

Սկզբունք 6. Վիճակագրական մշակման համար վիճակագրական գործակալությունների կողմից հավաքագրված անհատական տվյալները՝ անկախ այն հանգամանքից, թե դրանք վերաբերում են ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց, խիստ գաղտնի են և պետք է օգտագործվեն բացառապես վիճակագրական նպատակների համար:

Սկզբունք 7. Օրենքները, կանոնակարգերը և միջոցառումները, որոնց ներքո գործում են վիճակագրական համակարգերը, պետք է հրապարակվեն:

Սկզբունք 8. Երկրներում վիճակագրական գործակալությունների միջև համակարգումը շատ կարևոր է վիճակագրական համակարգում հետևողականության և արդյունավետության հասնելու համար:

Սկզբունք 9. Միջազգային հիմնադրույթների, դասակարգումների և մեթոդների օգտագործումը վիճակագրական գործակալությունների կողմից յուրաքանչյուր երկրում նպաստում է վիճակագրական համակարգերի հետևողականությանը և արդյունավետությանը բոլոր պաշտոնական մակարդակներում:

Սկզբունք 10. Երկկողմ և բազմակողմ համագործակցությունը վիճակագրությունում նպաստում է պաշտոնական վիճակագրության համակարգերի բարելավմանը բոլոր երկրներում:

73-րդ լիակազմ հանդիպում

2014 թ. հունվարի 29